

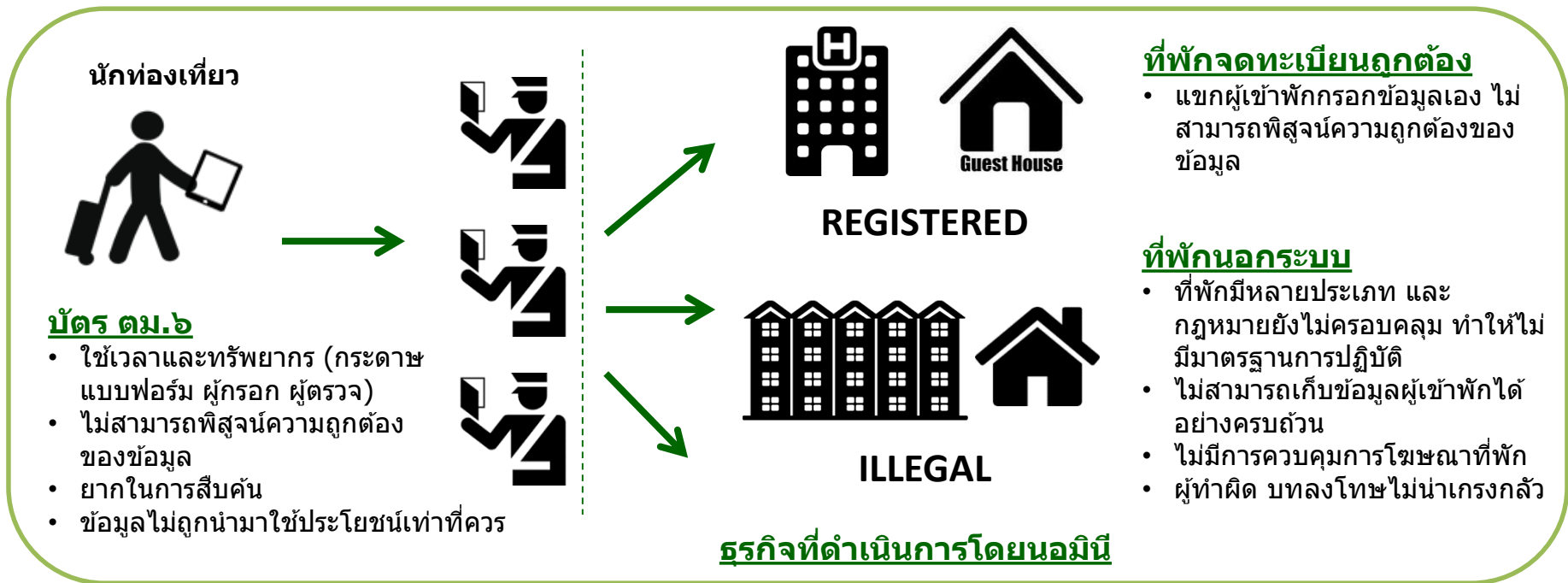
การปฏิรูประบบกฎหมายและพระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว รวมถึงการบังคับใช้กฎหมาย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.)

๑๒ มกราคม ๒๕๖๐

การปฏิรูประบบกฎหมายและพระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว รวมถึงการบังคับใช้กฎหมาย

การเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ตั้งแต่เริ่มต้นเดินทางเข้ามายังประเทศไทย จนกระทั่งเดินทางกลับออกจากประเทศไทย ต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมายจำนวนมาก

ระบบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวบางส่วน ยังไม่เอื้ออำนวยต่อเป้าหมายการ
พัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่ให้ความสำคัญ ทั้งเรื่องคุณภาพ ความสะดวก
และความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

การปฏิรูประบบกฎหมายและพระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว รวมถึงการบังคับใช้กฎหมาย

แนวคิดการปฏิรูป = ส่งเสริม มากกว่า ควบคุม

เป้าหมายการปฏิรูป

- **ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว**

นักท่องเที่ยวทุกคน มีความสะดวกและปลอดภัยในการเข้าพักผ่อน (Safety, Security, Hygiene)

- **การส่งเสริมผู้ประกอบการท่องเที่ยว**

ผู้ประกอบการท่องเที่ยวไทยทุกราย สามารถประกอบธุรกิจได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย และได้รับการพัฒนาส่งเสริมให้รองรับกับอนาคตที่เปลี่ยนแปลงไป

- **ความมั่นคงสำหรับประเทศไทย**

ภาครัฐสามารถติดตามสถานะและข้อมูลของนักท่องเที่ยวที่เดินทางพักผ่อนภายในประเทศไทย

- **การดูแลสิ่งแวดล้อม และชุมชนโดยรอบ เพื่อความยั่งยืน**

การประกอบการที่พักผ่อน ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

ขอบเขตการปฏิรูป = มองถึงแนวโน้มของอนาคต ในบริบทโลก

การปฏิรูประบบกฎหมายและพระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว รวมถึงการบังคับใช้กฎหมาย

การปฏิรูปเรื่องที่พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยว

๑. ปฏิรูประบบการแจ้งข้อมูลที่พักรแรมสำหรับนักท่องเที่ยว
๒. เพิ่มกฎหมายเพื่อส่งเสริมและควบคุมที่พักแรมประเภทอื่น (ไม่ใช่โรงแรม)
๓. ขยายเวลากฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๙
๔. เพิ่มกฎหมายเพื่อควบคุมผู้ประกอบการโรงแรมที่ผิดกฎหมาย

การปฏิรูประบบข้อมูลคนเข้าเมือง

๑. ปฏิรูประบบการแจ้งข้อมูลที่แพคเกจสำหรับนักท่องเที่ยว

เดิม

พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๓๘
ทุกคนต้องแจ้ง (รวมทั้งผู้จัดการโรงแรม)
แจ้งเฉพาะชาวต่างชาติ

พ.ร.บ.โรงแรม พ.ศ.๒๕๔๗
ผู้จัดการโรงแรมต้องแจ้ง
ผู้เข้าพักทั้งคนไทยและต่างชาติ

ใหม่

Platform ใหม่

เป็น Web Base หรือ Application ที่สามารถใช้กับ Computer หรือ Handheld
กรอกเฉพาะเลขที่ Passport (ต่างชาติ) หรือ บัตรประชาชน (คนไทย)
ดึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของผู้เข้าพักเท่าที่จำเป็นจากฐานข้อมูล
และหน่วยงานต่างๆ ของรัฐสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้ง่าย
โดยดึงข้อมูลจากฐานข้อมูลเดียวกัน (Single Platform)

+

ระบบให้ชาวต่างชาติแจ้งวัตถุประสงค์การเข้าประเทศ ณ ด่านตม.
ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (กดปุ่มเลือกง่ายๆ)

เลิก ตม.๖

การปฏิรูประบบข้อมูลคนเข้าเมือง

ประเด็นสำคัญ

- พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๘ ได้กำหนดให้ผู้ให้ที่พักอาศัยทุกประเภทกับชาวต่างชาติ (เจ้าบ้าน เจ้าของบ้าน ผู้ครอบครองเคหสถาน ผู้จัดการโรงแรม) ต้องแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองในท้องที่ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง
- พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๕ กำหนดให้ผู้จัดการโรงแรม ต้องจัดทำบันทึกรายการเกี่ยวกับผู้เข้าพัก ลงในบัตรผู้พัก (ร.ร.๓) ทันทีที่มีการเข้าพัก โดยอ้างอิงหมายเลข Passport และเลขเอกสาร ตม.๖ และบันทึกสรุปรายการผู้เข้าพักลงในทะเบียนผู้พัก (ร.ร.๔) ให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔ ชั่วโมง รวมทั้งจัดส่งสำเนาทะเบียนผู้พักให้กับนายทะเบียนทุกสัปดาห์ และเก็บรักษา ร.ร.๓ และ ร.ร.๔ ไว้เป็นเวลา ๑ ปี
- การกรอกบัตร ตม.๖ ใช้ทั้งเวลาและทรัพยากร (กระดาษแบบฟอร์ม ผู้กรอก ผู้ตรวจ), ไม่สามารถพิสูจน์ความถูกต้องของข้อมูล, ยากในการสืบค้น, ข้อมูลไม่ถูกนำมาใช้ประโยชน์เท่าที่ควร (ข้อมูลหลักคือ ข้อมูลจาก Passport, สถานที่พักแรม, วัตถุประสงค์การเข้าประเทศ)

การปฏิรูประบบข้อมูลคนเข้าเมือง

ข้อเสนอการปฏิรูป

- กวดขันการแจ้งทะเบียนเข้าพัก สำหรับผู้ที่พักแรมทุกประเภท กับชาวต่างชาติ
- ปรับระบบการลงทะเบียนเข้าพักสำหรับชาวต่างชาติ สำหรับที่พักทุกประเภท ให้กรอกข้อมูล Online โดยระบุหมายเลข Passport และเก็บสำเนา Passport แนบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนถูกต้อง และเพิ่มความสะดวกในการค้นหาข้อมูล
- เชื่อมต่อระบบฐานข้อมูลระหว่างข้อมูลการลงทะเบียนที่พักของกระทรวงมหาดไทย กับฐานข้อมูลตรวจคนเข้าเมือง ให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน (Single Platform) ใช้ข้อมูลร่วมกันได้เป็นชุดเดียวกัน และหน่วยงานต่างๆ ของรัฐสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้ง่าย โดยดึงข้อมูลจากฐานข้อมูลเดียวกัน
- ยกเลิกการกรอกบัตร ตม.๖ โดยใช้ข้อมูลจาก e-Passport และข้อมูลจากการลงทะเบียนเข้าพักแบบ Online แทน รวมทั้งเพิ่มเติมระบบสำหรับกวดเลือกวัตถุประสงค์การเดินทางเข้าประเทศ ณ บริเวณด่านตรวจคนเข้าเมือง เพื่อเก็บข้อมูลได้ครบถ้วน

การปฏิรูประบบที่พักแรม

๒. เพิ่มกฎหมายเพื่อส่งเสริมและควบคุมที่พักแรมประเภทอื่น (ไม่ใช่โรงแรม)

ปัจจุบันมีที่พักรูปแบบใหม่ๆ เพิ่มขึ้นมาก และหลายประเภทไม่ได้ถูกควบคุมด้วย พ.ร.บ.โรงแรม จึงควรเพิ่มกฎหมายส่งเสริมและควบคุมที่พักแรมประเภทอื่น โดยเฉพาะใน ๒ กลุ่มหลัก

๑) ที่พักแรมที่มีห้องพักไม่เกิน ๔ ห้องและผู้เข้าพักไม่เกิน ๒๐ คน

Home Stay (มีเพียงมาตรฐานของกรมการท่องเที่ยวเท่านั้น)

Commercial Home Stay (ปัจจุบันไม่มีการควบคุม)

แก้ไขกฎกระทรวงฯ เพื่อกำหนดให้ที่พักแรมประเภทนี้ถือเป็น “โรงแรม”

ยกเว้น Home Stay ตามมาตรฐานของกรมการท่องเที่ยว ถือว่าได้รับยกเว้น โดย

ออกกฎกระทรวงภายใต้พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๔ (๓)

นอกจากนี้ต้องใช้เกณฑ์เหมือนโรงแรมทั่วไป

๒) ที่พักแรมรูปแบบพิเศษ

เช่น แพ บ้านต้นไม้ เรือ เครื่องบินเก่า รถเก่า รถบ้าน เต็นท์ แคปซูล เป็นต้น

เพิ่ม พ.ร.บ. ที่พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยว ที่ไม่ใช่โรงแรม เพื่อส่งเสริมและควบคุมที่พัก
ประเภทนี้

การปฏิรูประบบที่พักแรม

ประเด็นสำคัญ

- **ที่พัก** เป็นองค์ประกอบสำคัญของการท่องเที่ยว โดยคิดเป็นสัดส่วนรายได้ถึงร้อยละ ๓๐ ของรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งหมด
- ปัจจุบัน ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไป นอกเหนือจากที่พักที่มีมาตรฐานแล้ว ยังต้องการ**ที่พักที่มีเอกลักษณ์ในรูปแบบใหม่** เช่น Home Stay หรือ Boutique Hotel นอกจากนี้ยังมีที่พักประเภทใหม่ๆ เกิดขึ้นหลากหลายรูปแบบ และเป็นแนวโน้มที่มีการเติบโตอย่างมีนัยสำคัญ เช่น ห้องพักรวม (Hostel) ซึ่งแชร์ห้องพักและขายเป็นเตียง
- **การปรับปรุงอาคารหรือที่พักที่มีอยู่เดิมให้เป็นที่พักแรม** เป็น Business Model รูปแบบใหม่ ที่เป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์และสร้างมูลค่าเพิ่ม รวมทั้งช่วยอนุรักษ์อาคารเก่า จึงควรมีกฎหมายให้สามารถดำเนินการได้ถูกต้อง รวมถึงแก้ไขปัญหาวางต่างชาติเข้ามาเป็นผู้ดำเนินธุรกิจ
- ดังนั้น จึงควรทบทวนการจัดประเภทที่พักแรม และ**กำหนดมาตรฐานข้อบังคับให้ครอบคลุมที่พักทุกประเภท** เพื่อยกระดับมาตรฐานและความปลอดภัย รวมถึงติดตามและกวดขันการประกอบธุรกิจที่พักแรมให้ถูกต้องตามกฎหมาย และ**เพิ่มบทลงโทษผู้กระทำความผิด**

การปฏิรูประบบที่พักแรม

ข้อเสนอการปฏิรูป

- เพิ่มให้ที่พักที่มีจำนวนห้องไม่เกิน ๔ ห้อง และผู้เข้าพักไม่เกิน ๒๐ คน เข้ามาอยู่ใน พ.ร.บ.โรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ ยกเว้น Home Stay ที่เป็นไปตามเงื่อนไขของกรมการท่องเที่ยว คือเป็นบ้านพักส่วนตัว ที่มีจำนวนห้อง ไม่เกิน ๔ ห้อง และผู้เข้าพักไม่เกิน ๒๐ คน ที่ตั้งในชุมชน และเปิดให้มีการพักแรมเป็นรายได้เสริม โดยออกกฎกระทรวงภายใต้พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๔ (๓) และปรับมาตรฐาน Home Stay ของกรมการท่องเที่ยว ให้เป็นข้อกำหนดบังคับใช้สำหรับ Home Stay
- ศึกษาเพิ่มเติมการจดทะเบียนที่พักแรมรูปแบบพิเศษ โดยคำนึงถึงมาตรฐานและความปลอดภัยเป็นหลักสำคัญ เนื่องจากปัจจุบันมีที่พักรูปแบบพิเศษที่หลากหลาย ซึ่งเป็นสังหาริมทรัพย์ เช่น เรือนแพ บ้านต้นไม้ เรือ เครื่องบินเก่า รถเก่า รถบ้าน เต็นท์ แคปซูล ฯลฯ

การปฏิรูประบบที่พักแรม

๓. ขยายเวลากฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจ โรงแรม พ.ศ.๒๕๕๙

วัตถุประสงค์เดิมของกฎกระทรวงฯนี้ เพื่อให้ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะเป็นโรงแรมแต่ติดขัดที่ลักษณะอาคารสามารถเข้าสู่ระบบได้ จึงมีกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน และกำหนดเวลายื่นแบบใน ๒ ปี และปรับปรุงใน ๕ ปี

แต่เนื่องจากการนำอาคารเดิมมาดัดแปลงเป็นที่พักแรม เป็นแนวโน้มที่นิยมกันมากในปัจจุบัน ทั้งในรูปแบบ Boutique Hotel / Hostel / Guest House ฯลฯ

มาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวงฯนี้ เป็นการลดเกณฑ์ความปลอดภัยให้เหมาะสมกับประเภทอาคาร มิใช่เป็นการลดระดับความปลอดภัย

เช่น ลดความกว้างทางเดินจาก ๑.๕ เมตร เหลือ ๑ เมตรสำหรับอาคารขนาดเล็ก

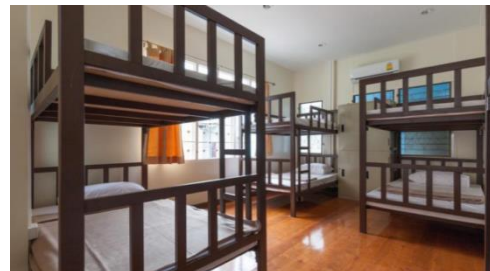
จึงควรขยายเวลาในการใช้กฎกระทรวงฯ ฉบับนี้ออกไปโดยไม่ต้องกำหนดวันสิ้นสุด

แต่ยังคงกำหนดเวลายื่นแบบภายใน ๒ ปี สำหรับการนำอาคารฯ มาใช้ก่อนออกกฎกระทรวง เพื่อให้ผู้ประกอบการรายใหม่ที่ต้องการนำอาคารเดิมมาดัดแปลงต้องดำเนินการให้ถูกต้องก่อนเปิดดำเนินการ

การปฏิรูประบบที่พักแรม

ข้อเสนอการปฏิรูป

- สำหรับที่พักประเภทอื่นๆ ที่สร้างก่อนการประกาศใช้กฎกระทรวงนี้ ไม่ว่าจะใช้ชื่อเรียกที่พักแรมนั้นว่าอย่างไร (อาทิ Guest House, Boutique Hotel, Hostel รวมทั้ง Commercial Home Stay ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของ Home Stay ของกรมการท่องเที่ยว) ให้จดทะเบียนเป็นโรงแรม และใช้ข้อกำหนดตามกฎหมายกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งกำหนดมาตรฐานแยกตามขนาดอาคาร โดยพิจารณาขยายระยะเวลาของกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๙ ออกไปโดยไม่กำหนดวันสิ้นสุด

การปฏิรูประบบที่พักแรม

๔. เพิ่มกฎหมายเพื่อควบคุมผู้ประกอบการโรงแรมที่ผิดกฎหมาย

เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการที่ถูกต้อง และควบคุมโรงแรมที่ผิดกฎหมาย
ควรปรับปรุง พ.ร.บ.โรงแรม พ.ศ.๒๕๔๗ ใน ๒ เรื่องดังนี้

๑) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมระบุเลขที่ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงแรมในการ
โฆษณาประชาสัมพันธ์ใดๆ

๒) **เพิ่มบทลงโทษ**ผู้กระทำผิด โดยแก้ไข พ.ร.บ.โรงแรม พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๕๙ ให้เป็นต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือ**ปรับไม่เกินสองแสนบาท** (ปัจจุบันสองหมื่นบาท) หรือทั้งจำ
ทั้งปรับ และปรับอีกวันละ**ไม่เกินสองหมื่นบาท**ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน (ปัจจุบันหนึ่งหมื่นบาท)

หมายเหตุ กรณีนำ Condominium หรือ Apartment มาประกอบธุรกิจโรงแรมโดยไม่ได้มีการจดทะเบียนให้ถูกต้อง

ถือเป็นความผิดตาม พ.ร.บ. โรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ เดิมอยู่แล้ว

ไม่จำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมาย แต่ต้องให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

การปฏิรูประบบที่พักแรม

ข้อเสนอการปฏิรูป

- ไม่อนุญาตให้นำ Condominium และบ้านจัดสรร มาให้เช่าสำหรับพักแรมชั่วคราวสำหรับบุคคลภายนอก ในทุกกรณี เนื่องจากเป็นกรรมสิทธิ์ร่วม พึ่งต้องรักษาสิทธิ์ของปัจเจกบุคคล
 - รวมถึงกรณี Condominium ที่ประกาศขายในลักษณะของการลงทุนเพื่อให้เช่าต่อตั้งแต่เริ่มต้น ในรูปแบบของ Time Sharing แม้ว่าจะมีการที่ตกลงและได้รับความเห็นชอบจากผู้พักอาศัยภายในอาคาร ก็ไม่อนุญาตให้มีการนำมาให้เช่าพักแรมเช่นกัน
 - ส่วน Apartment ซึ่งเป็นอาคารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เช่าพักแรมระยะยาว สามารถเปิดให้เช่าเป็นที่พักแรมระยะสั้นได้ โดยจดทะเบียนเป็นโรงแรมตาม พ.ร.บ.โรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗
- กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมระบุเลขที่ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงแรม ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ใดๆ โดยแก้ไขเพิ่มเติมให้บังคับในพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗
- เพิ่มบทลงโทษผู้กระทำความผิด ให้เป็นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท (ปัจจุบันสองหมื่นบาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินสองหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ (ปัจจุบันหนึ่งหมื่นบาท) โดยแก้ไขพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๕๙

การปฏิรูประบบกฎหมายและพระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว รวมถึงการบังคับใช้กฎหมาย

สรุปข้อเสนอการปฏิรูป

ปฏิรูประบบข้อมูลคนเข้าเมือง

- ✓ กวดขันการแจ้งทะเบียนการเข้าพักชาวต่างชาติ ตาม พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๘
- ✓ ให้ลงทะเบียนเข้าพักสำหรับชาวต่างชาติด้วย Passport สำหรับที่พักทุกประเภท (Key ข้อมูล Online + เก็บสำเนา Passport) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนถูกต้อง
- ✓ ยกเลิกบัตร ตม.๖ ทั้งคนไทยและต่างชาติ โดยใช้ข้อมูลจาก e-Passport และข้อมูลการลงทะเบียนเข้าพักแบบ Online แทน
- ✓ เชื่อมต่อระบบฐานข้อมูลระหว่างข้อมูลการลงทะเบียนที่พัก กับฐานข้อมูลตรวจคนเข้าเมืองของส่วนกลาง เพื่อการตรวจสอบข้อมูลคนเข้าเมือง

ปฏิรูประบบที่พักแรม

- ✓ ทบทวนการจัดประเภทที่พักแรม และกำหนดมาตรฐานข้อบังคับให้ครอบคลุมที่พักทุกประเภท เพื่อยกระดับมาตรฐานและความปลอดภัย และพิจารณาขยายระยะเวลาบังคับใช้กฎกระทรวง กำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๙
- ✓ แก้ไขพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมระบุเลขที่ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงแรมในการโฆษณาประชาสัมพันธ์
- ✓ แก้ไขพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้มีการเพิ่มบทลงโทษผู้กระทำผิด

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดูแลการจัดทำ Platform ใหม่ โดยให้ความสำคัญเร่งด่วน
- ระบบข้อมูลคนเข้าเมือง เชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลจากหน่วยงานต่างชาติ เพื่อป้องกันผู้ก่อการร้ายที่แฝงเข้ามาในคราบของนักท่องเที่ยว (หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ ตม. มหาตไทย ก.ต่างประเทศ ก.ท่องเที่ยวฯ ก.ยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ก.กลาโหม)
- การปรับแก้กฎหมาย ไม่ใช่การปรับเพื่อให้คนทำผิดกลายเป็นถูก แต่เพื่อดูว่ากฎหมายขาดอะไร
- ดำเนินการร่วมกับคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับโรงแรม ของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งให้มหาวิทยาลัยสยามศึกษา เรื่อง การปรับแก้กฎหมายโรงแรม
- การศึกษาและเปรียบเทียบ พ.ร.บ.โรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ และกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งหารือกับหน่วยงานที่ดูแลกฎหมายนั้นๆ
- การสร้างการรับรู้และความเข้าใจร่วมกันในทุกระดับ ก่อนการปฏิรูประบบที่พักแรมให้เป็นรูปธรรมได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สมาคมที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาชน
- การกวดขันการดำเนินการตามมาตรฐานความปลอดภัยที่กำหนดไว้ เช่น ประตูหนีหนีไฟต้องไม่ล็อก รวมถึงเสนอให้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ร่วมด้วย เช่น การติดตั้งกล้องวงจรปิดเพื่อเก็บภาพผู้เข้าพักแรมไว้อย่างน้อย ๓๐ วัน
- การประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง สำหรับกฎระเบียบที่ออกมาใหม่

Appendix

การปฏิรูประบบกฎหมายและพระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว รวมถึงการบังคับใช้กฎหมาย

"บิ๊กตุ๋" จี้ผู้ประกอบการที่พัก-เกสต์เฮาส์ ขึ้นทะเบียนให้ถูกกฎหมาย

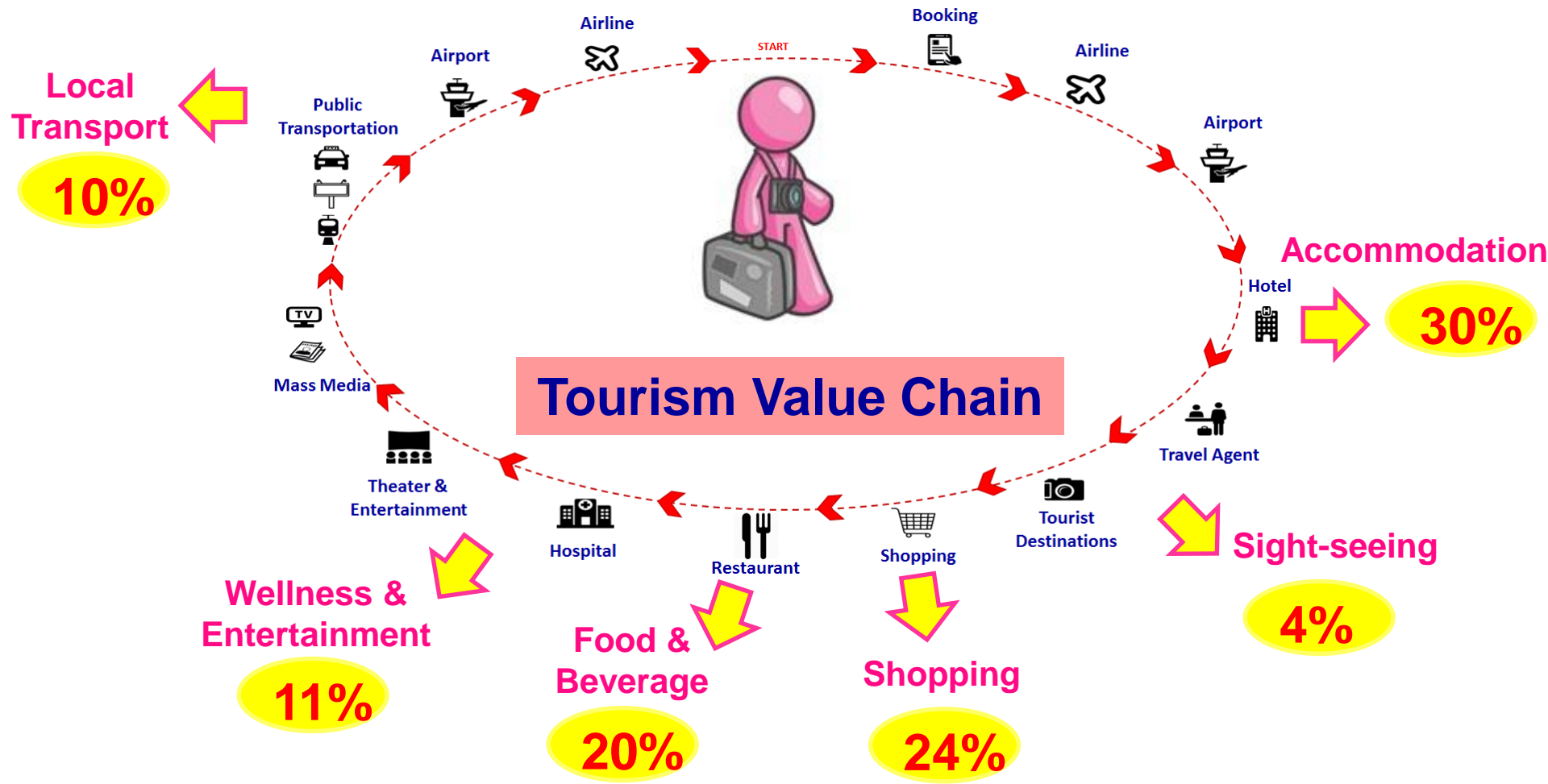
- เมื่อวันที่ 13 ธ.ค. 2559 เวลา 13.45 น. พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ให้สัมภาษณ์ภายหลังการประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ถึงการควบคุมดูแลการท่องเที่ยวด้านสถานประกอบการที่พักอาศัยที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนว่า ตนได้สั่งการไปแล้ว ว่าสถานประกอบการที่พัก โรงแรม เกสต์เฮาส์ จะต้องขึ้นทะเบียน และทำให้ถูกต้องตามกฎหมาย
- "เพราะหลายอย่างเรามีอยู่แล้ว เพียงแต่ยังไม่ถูกต้อง หากทำทุกอย่างถูกต้อง ก็จะควบคุมได้ มีรายได้ให้กับประเทศ" พล.อ.ประยุทธ์ กล่าว และว่า คนไทยต้องปรับตรงนี้ ถ้าหากไม่ปรับ การปฏิรูปของประเทศก็จะล้มเหลวแน่นอน
- ที่มา: http://m.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1481622240

การรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง

การรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง

- **ความเห็นจากการประชุมร่วมกับรองนายกรัฐมนตรี (ประชุมจำนวน ๑ ครั้ง)** ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร รองนายกรัฐมนตรี, รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- **ความเห็นจากที่ประชุมคณะทำงานสถานพลังประชารัฐด้านการท่องเที่ยวและ MICE (ประชุมจำนวน ๓ ครั้ง)** ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อาทิ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว, สมาคมโรงแรมไทย, สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว ฯลฯ รวม
- **ความเห็นจากกระทรวงมหาดไทย (ประชุมจำนวน ๒ ครั้ง)** ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย, รองปลัดกระทรวงมหาดไทย, ผู้อำนวยการส่วนรักษาความสงบเรียบร้อย 3 สำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง
- **ความเห็นจากการประชุมรับฟังความคิดเห็นการจัดประเภทที่พักแรม (ประชุมจำนวน ๒ ครั้ง)** ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย นายกสมาคมโรงแรมไทย, นายกสมาคม Boutique Hotel, นายกสมาคมไทยท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัย, นายกสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจถนนข้าวสาร, นายกสมาคมอาคารชุดไทย รวมถึงผู้ประกอบการโรงแรมขนาดเล็กอีกหลายแห่ง

ที่พัก เป็นองค์ประกอบสำคัญของการท่องเที่ยว โดยคิดเป็นสัดส่วนรายได้ถึง 30% ของรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งหมด

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๓๘ เจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรมซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย จะต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่ที่บ้าน เคหสถาน หรือโรงแรมนั้น ตั้งอยู่ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัย ถ้าท้องที่ใดไม่มีที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองตั้งอยู่ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่นั้น

ในกรณีที่บ้าน เคหสถาน หรือโรงแรมที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยตามวรรคหนึ่งตั้งอยู่ในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กองตรวจคนเข้าเมือง การแจ้งตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

กฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๑

เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๗๐ ก

หน้า ๗
ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๑

กฎกระทรวง

กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม

พ.ศ. ๒๕๕๑

โรงแรม

- พักไม่เกิน 30 วัน
- มีการจ่ายเงินค่าที่พัก

โรงแรม แบ่งเป็น 4 ประเภท

- ประเภท 1: ห้องพัก อย่างเดียว
- ประเภท 2: ห้องพัก + ห้องอาหาร
- ประเภท 3: ห้องพัก + ห้องอาหาร + ห้องประชุม/สถานบริการ
- ประเภท 4: ห้องพัก + ห้องอาหาร + ห้องประชุม + สถานบริการ

ไม่ใช่โรงแรม

- จำนวน ไม่เกิน 4 ห้อง / ผู้เข้าพัก ไม่เกิน 20 คน
- พักไม่เกิน 30 วัน
- มีการจ่ายเงินค่าที่พัก

การปฏิรูประบบที่พักแรม

เพื่อให้นักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ได้รับความปลอดภัยในการเข้าพักแรม สำหรับที่พักในทุกประเภท
จึงควรจัดประเภทที่พักแรมชั่วคราวให้เป็นหลายระดับ และกำหนดมาตรฐานให้ครอบคลุมที่พักแรมทุกประเภท

ไม่ใช่โรงแรม

- จำนวน ไม่เกิน 4 ห้อง / ผู้เข้าพัก ไม่เกิน 20 คน
- พักไม่เกิน 30 วัน
- มีการจ่ายเงินค่าที่พัก

รูปแบบที่พักแรมที่ควรปฏิรูปเร่งด่วน (Priority)

1. Home Stay / Commercial Home Stay
2. Guest House / Boutique Hotel / Hostel
3. Condominium / บ้านจัดสรร /
Apartment
4. ที่พักรูปแบบพิเศษ / สันหาริมทรัพย์

ปัจจุบันอยู่นอกกฎหมายควบคุมโรงแรม จึงเสนอให้
ปฏิรูปข้อบังคับหรือกฎหมายให้ครอบคลุม

รูปแบบของที่พักแรม (Priority = สีแดง ตัวหนา)

- 1 Home Stay / Commercial Home Stay**
 - บ้านพักอาศัยส่วนบุคคล / บ้านพักในหมู่บ้าน (Bed & Breakfast)
- 2 Guest House / Boutique Hotel / Hostel**
- 3 ตึกแถว / อาคารพาณิชย์ / Condominium Apartment / Mansion / หอพัก**
 - บ้านพักของบริษัท
 - ที่พักของหน่วยงานราชการ/สถานศึกษา/ทหาร/ตำรวจ / บ้านพักอุทยานกรมป่าไม้
 - ค่ายกิจกรรม (ค่ายกีฬา/ค่ายลูกเสือ/ปางช้าง)
- 4 ที่พักรูปแบบพิเศษ / สันหาริมทรัพย์ (เรือนแพ/บ้านต้นไม้/เรือ/เครื่องบินเก่า/รถเก่า/ฯลฯ)**
 - สถานปฏิบัติธรรม / Temple Stay

Home Stay / Commercial Home Stay

Home Stay หมายถึง บ้านพักส่วนตัว ที่มีจำนวนห้อง ไม่เกิน ๔ ห้อง หรือผู้เข้าพัก ไม่เกิน ๒๐ คน ที่ตั้งในชุมชน และเปิดให้มีการพักแรมเป็นรายได้เสริม

- ปรับให้ Home Stay เข้ามาอยู่ใน พรบ.โรงแรม โดยแก้ไข พรบ.โรงแรม ให้ครอบคลุมรวมถึงที่พักแรม ที่มีจำนวนห้อง ไม่เกิน ๔ ห้อง หรือผู้เข้าพัก ไม่เกิน ๒๐ คน
- ปรับมาตรฐาน Home Stay ของกรมการท่องเที่ยว ให้เป็นข้อกำหนดสำหรับ Home Stay (มีจำนวนห้อง ไม่เกิน ๔ ห้อง หรือผู้เข้าพัก ไม่เกิน ๒๐ คน) และระบุไว้ใน พรบ.โรงแรม

Commercial Home Stay หมายถึง บ้านพัก ที่มีจำนวนห้อง ไม่เกิน ๔ ห้อง หรือผู้เข้าพัก ไม่เกิน ๒๐ คน ที่เปิดให้มีการพักแรมเชิงพาณิชย์ โดยไม่จำเป็นต้องตั้งอยู่ในชุมชน

- กำหนดให้ Commercial Home Stay ต้องจดทะเบียนเป็นโรงแรมประเภท ๑ หรือ ๒
- ข้อกำหนดสำหรับ Commercial Home Stay ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งกำหนดมาตรฐานแยกตามขนาดอาคาร

มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๑. เจ้าของบ้านและสมาชิกในครอบครัวต้องถือว่า การทำโฮมสเตย์เป็นเพียงรายได้เสริมนอกเหนือจากอาชีพหลักของครอบครัวเท่านั้น

๒. มีห้องพักหรือพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านเหลือและไม่ได้ใช้ประโยชน์ สามารถนำมาดัดแปลงให้นักท่องเที่ยวเข้าพักได้ชั่วคราว ทั้งนี้มีจำนวนไม่เกิน ๔ ห้อง และมีผู้พักรวมกันไม่เกิน ๒๐ คน โดยมีค่าตอบแทนและแจ้งให้นายทะเบียนทราบตามกฎหมายกระทรวง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๑ สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมประเภทของโรงแรม ข้อ ๑

๓. นักท่องเที่ยวต้องเข้าพักค้างแรมในชายคาเดียวกับที่เจ้าของบ้านอาศัยอยู่ โดยมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตระหว่างกัน

๔. สมาชิกในครอบครัวต้องมีความยินดีและเต็มใจที่จะรับนักท่องเที่ยวให้เข้ามาพักค้างแรมในชายคาเดียวกับเจ้าของบ้าน พร้อมทั้งถ่ายทอดวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นนั้นแก่นักท่องเที่ยว

๕. เจ้าของบ้านและสมาชิกในครอบครัวให้ความร่วมมือกับชุมชนในการจัดการโฮมสเตย์เป็นอย่างดี

๖. บ้านนั้นต้องเป็นสมาชิกของกลุ่ม ชมรม หรือสหกรณ์ ที่ร่วมกันจัดการโฮมสเตย์ของชุมชนนั้น

๗. จำนวนหลังคาเรือนที่เป็นสมาชิกของกลุ่ม/ชมรม/สหกรณ์โฮมสเตย์อย่างน้อย ๓ หลังคาเรือนขึ้นไป

๘. บ้านที่ขอรับการประเมินทุกหลังต้องมีเลขที่บ้านที่ออกโดยส่วนราชการ

๙. ที่ตั้งของชุมชนหรือกลุ่มโฮมสเตย์หรือบ้านพักต้องไม่อยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ เช่น อุทยานแห่งชาติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น ยกเว้นได้รับอนุญาตจากเจ้าของพื้นที่เป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว

๑๐. ดำเนินการจัดทำโฮมสเตย์ตามข้อกำหนดมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยของกรมการท่องเที่ยวไม่ต่ำกว่า ๖ เดือน

การปฏิรูประบบที่พักแรม

Guest House / Boutique Hotel / Hostel

กรณีเป็นอาคารที่มีอยู่เดิม หมายถึง บ้านพักหรืออาคาร ที่สร้างก่อนปีทีประกาศ พรบ.โรงแรม ปรับใหม่นี้ โดยเป็นการนำบ้านพักหรืออาคารที่มีอยู่เดิม มาปรับปรุงและเปิดให้เข้าพักรแรม เพื่อเป็นรายได้

- กำหนดให้จดทะเบียนเป็นโรงแรมประเภท ๑ หรือ ๒ ตาม พรบ.โรงแรม
- ไม่ว่าจะใช้ชื่อเรียกที่พักรแรมนั้นว่าอย่างไร ให้ใช้ข้อกำหนดตามกฎหมายกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งกำหนดมาตรฐานแยกตามขนาดอาคาร

กรณีเป็นอาคารขนาดเล็กสร้างใหม่ หมายถึง บ้านพักหรืออาคาร ที่สร้างภายหลังทีประกาศ พรบ.โรงแรม ปรับใหม่นี้

- กำหนดให้จดทะเบียนเป็นโรงแรมประเภท ๑ หรือ ๒ ตาม พรบ.โรงแรม
- ศึกษาความเหมาะสม ในการใช้ข้อกำหนดตามกฎหมายกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งกำหนดมาตรฐานแยกตามขนาดอาคาร โดยพิจารณาถึงความปลอดภัยที่มาตรฐานกำหนด

การปฏิรูประบบที่พักแรม

ที่พักรูปแบบพิเศษ / สักรหริมทรัพย

ที่พักรูปแบบพิเศษ / สักรหริมทรัพย เช่น เรือนแพ บ้านต้นไม้ เรือ เครื่องบินเกา รถเกา ฯลฯ

- ศึกษาเพิ่มเติมการจดทะเบียนสักรหริมทรัพยให้เป็นที่พักแรม โดยคำนึงถึงมาตรฐานและความปลอดภัยเป็นหลักสำคัญ

Condominium / บ้านจัดสรร / Apartment

Condominium / บ้านจัดสรร เป็นอาคารหรือบ้านพักที่เป็นกรรมสิทธิ์ร่วม

- ไม่อนุญาตให้นำมาให้เช่าสำหรับพักแรมชั่วคราวสำหรับบุคคลภายนอก ในทุกกรณี เนื่องจากเป็นกรรมสิทธิ์ร่วม พึ่งต้องรักษาสิทธิ์ของปัจเจกบุคคล
- กรณี Condominium ที่ประกาศขายในลักษณะของการลงทุนเพื่อให้เช่าต่อ ในรูปแบบของ Time Sharing ตั้งแต่เริ่มต้น แม้ว่าจะมีการที่ตกลงและได้รับความเห็นชอบจากผู้พักอาศัยภายในอาคาร ก็ไม่อนุญาตให้มีการนำมาให้เช่าพักแรมเช่นกัน

Apartment เป็นอาคารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เช่าพักแรมระยะยาว

- สามารถเปิดให้เช่าเป็นที่พักแรมระยะสั้นได้ โดยจดทะเบียนเป็นโรงแรมตาม พรบ.โรงแรม

กฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๙
(กำหนดใช้ ระยะเวลา ๕ ปี)

กฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๙
ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๕๒
ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ บังคับใช้ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๗๒ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

กฎกระทรวง
กำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม
พ.ศ. ๒๕๕๙

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มีการนำอาคารประเภทอื่นมาให้บริการที่พักแก่ประชาชนเป็นการทั่วไป ซึ่งลักษณะและโครงสร้างของอาคารที่มีอยู่เดิมไม่สอดคล้องกับอาคารที่จะนำมาประกอบธุรกิจโรงแรมตามที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารกำหนด จึงทำให้อาคารดังกล่าวไม่สามารถขอรับใบอนุญาตเพื่อประกอบธุรกิจโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมได้ เพื่อให้อาคารที่มีอยู่แล้วซึ่งได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้มีลักษณะหรือมาตรฐานความปลอดภัยของอาคารตามที่กฎหมายกำหนดสามารถขออนุญาตเปลี่ยนการใช้อาคารเพื่อประกอบธุรกิจโรงแรมได้ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๙
(กำหนดใช้ ระยะเวลา ๕ ปี)

- ๑) อาคารไม่เกิน ๒ ชั้น จำนวนห้องไม่เกิน ๑๐ ห้อง
- ๒) จำนวนห้องไม่เกิน ๒๐ ห้องต่อชั้น
- ๓) จำนวนห้องมากกว่า ๒๐ ห้องต่อชั้น

ข้อกำหนด	ไม่เกิน ๑๐ ห้อง/อาคาร	ไม่เกิน ๒๐ ห้อง/ชั้น	มากกว่า ๒๐ ห้อง/ชั้น
ที่ว่างในอาคาร	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่ของชั้นที่มากที่สุดของอาคาร		
ขนาดทางเดินในอาคารกว้าง	ไม่ต่ำกว่า ๑.๐ เมตร	ไม่ต่ำกว่า ๑.๒ เมตร	ไม่ต่ำกว่า ๑.๕ เมตร
ความกว้างบันได	ไม่น้อยกว่า ๙๐ ซม.	(ไม่ระบุ = ใช้เท่ากับตามโรงแรมปกติ)	
น้ำหนักบรรทุกจร	ไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ กิโลกรัมต่อตารางเมตร	ไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเมตร	
เครื่องดับเพลิง	แบบมือถือหรือยกหัว อย่างน้อย ๑ เครื่อง/ชั้น	(ไม่ระบุ = ใช้เท่ากับตามโรงแรมปกติ)	
พื้นที่จอดรถ			

กำหนดเพิ่มเติม

- อาคาร ๓ ชั้นขึ้นไป – เสาคาน ตง พื้น บันได โครงหลังคา ผนัง ต้องทำด้วยวัสดุถาวรที่ทนไฟ
- อาคาร ๔ ชั้นขึ้นไป – ต้องมีบันไดหนีไฟ ที่มีลักษณะตามที่กำหนด (รายละเอียดตามกฎกระทรวงฯ)